

Meerzicht Route

Afkortingen:

LA = Linksaf • LAH = Links aanhouden • RD = Rechtdoor • RA = Rechtsaf • RAH = Rechts aanhouden

Route Bossen en Bergen

- 1 Ga **RA** (met de rug naar de randstadrail) (1) bij het bord Ir. S.B. Veltplein Project Ingenieur Zoetermeerlijn en vervolgens **LA** omhoog naar de Voorweg (2)
- 2 Steek de Voorweg over en ga **RA** voor de Olympus lang (3)
- 3 Ga bij het stalen kunstwerk **LA** omlaag
- 4 Volg het voetpad tot de verkeersdrempel (4)
- 5 Ga bij de verkeersdrempel **RA**
- 6 Steek aan het einde van het voetpad over en vervolg het voetpad **RA**
- 7 Steek bij de benzinepomp links van de rotonde de Meerzichtlaan over
- 8 Ga tussen de paaltjes door en ga (Zijlberg) **RD** (onderlangs) tot Zilverberg (5)
- 9 Steek het pleintje over en steek de weg over **RD** (langs de brievenbus) en ga aan het einde **RA** (voor het dek)
- 10 Ga aan het einde van de Zandberg **LA**
- 11 Ga **RD** tot de Wijnberg (6), steek hier over en ga **LA** de Wijnberg in
- 12 Houd **RD** aan bij het bord Waaienberg (voetpad)
- 13 Ga aan het einde even **LA** en kort erna **RA** (Valenberg), houd rechts aan op splitsing
- 14 Houd bij Turfberg (langs bungalows) **RD** aan (7)
- 15 Ga bij het infobord Westerpark (ingang Turfberg) **RA** het park in (voetpad) (8)
- 16 Ga bij de eerste driesprong **RD**, bij de volgende **LA**, dan fietspad oversteken en dan **RA** (blauw-gele paaltjes), daarna **LA** en nogmaals **LA**
- 17 Steek de brug over (9)
- 18 Ga na de natuurtuin **RA**
- 19 Ga **RA** de brug over en eerste pad **RA** en daarna **RD** en vervolgens bij Y-splitsing **LAH**, ga bij de kruising met het fietspad **LA** fietspad op (blijf op het fietspad)
- 20 Ga na de splitsing Bisschoppenberg met de ingang Turfberg in zicht **RA** en volg **RD** het voetpad door het park
- 21 Houd bij de driesprong links aan
- 22 Ga bij het klinkerpad **LA**
- 23 Houd **RD** aan via Holterberg naar de Berglaan. Steek de weg (Berglaan) over en ga **RD** langs garageboxen (Kozakkenberg), **RAH**

Route Waarden, Waters en Landen

- 1 Startpunt: Onderaan de trappen bij de waterpartij van Randstadrailhalte Meerzicht (1)
- 2 Ga links langs de waterpartij **RD** tot de grote weg (de Meerzichtlaan) en ga dan **LA**
- 3 Tot voorbij de rotonde **RD** en dan **RA** oversteken, nogmaals **RA** oversteken
- 4 Ga **LA**, volg het voetpad **RD** tot volgende rotonde, vervolgens **RAH**, niet het Bredewater oversteken (stukje fietspad aanhouden) (2)
- 5 Ga bij het bord Dijkwater **RA** door de poort onder het flatgebouw door
- 6 **LAH** en bij het bord Ganzewater **LA** en steeds **RD** (3)
- 7 Steek het parkeerpleintje (Hazewater) over en houd links aan. Volg de weg **RD** (Korfwater) en steek het plein naar rechts over (Korfwater gaat over in Kromwater) (4)
- 8 Houdt op het Kromwater steeds **RD** aan en ga bij het pleintje Leiwater **RA**
- 9 Steek voor de bocht **LA** de weg over en ga met de bocht mee naar links en ga **LA** het voetpad naast het fietspad op
- 10 Ga **RD** de Spoor tunnel 1973 door. Hier passeert men links het afvalwatertransportgemaal Rijnland
- 11 Steek over en ga **RA** en direct **LA**
- 12 Ga bij de kruising Oostergo en Waterland **RD** achterlangs de garageboxen, ga **RA** via kronkelig klinkerpad
- 13 Ga **LA** en vervolgens **RA** (niet omhoog)
- 14 Ga bij het fietspad **LA** (schelpenpad), ga bij 1ste mogelijkheid **RA** (5)

Als u het fietspad blijft volgen komt u bij de aansluiting op route Rokkeveen Floriade. Als u hier **RA** gaat dan kunt u via de prachtige voetgangersbrug over de A12

- 24 Ga bij het speelpleintje met bankjes **LA** (10)
 - 25 Ga **RA** (Langeberg) en daarna **LA**, u passeert Ateliers Langeberg 28 (11)
 - 26 Ga **RD**, steek bij het zebrapad (de Berglaan) over naar Tijlberg en vervolg de weg **RD**
 - 27 Ga **LA** en daarna (2de opgang) **RA** omhoog naar het dek van de Tichelberg, ga **LA** het dek over
 - 28 Blijf ook langs de rotonde op het dek
 - 29 Ga aan het einde van het dek **RA** omlaag
 - 30 Ga **RA** na het schoolplein van 't Schrijverke (Toverberg 10 t/m 17)
 - 31 Ga de loopbrug over
 - 32 Onderaan voor het schoolplein **LA** en **RD** aanhouden
 - 33 **RAH** met carportronde mee
 - 34 Steek over (Vreebos) tussen de huizen door, ga **RA** via het pad door het park, laat flat en speeltuin links liggen en neger zijpaden
 - 35 Ga aan het eind van het pad **LA** en vervolgens **RA** onder het spoortunneltje NS 1974 door
 - 36 **RD** aanhouden (12)
 - 37 Steek het fietspad over en ga dan **RD**
 - 38 Steek nogmaals een fietspad over en ga aan het einde voetpad **LA** en **RD** tot de Voorweg (13)
 - 39 Steek de Voorweg over (Panamapad) en ga na het bruggetje **RA** naar beneden, volg de gele markeringspaaltjes in een bocht naar links onder de brug door tot aan de Randstadrailhalte Voorweg
- Hier kunt u de route afbreken, maar ook voortzetten.
- 40 Ga vanaf de Randstadrailhalte **LA** omhoog en steek de brug over, ga **RA** en vervolg **LA** de weg omlaag
 - 41 Steek de weg over en ga **RD**, einde voetpad **RA** langs het Jonkerbos (flat)
 - 42 Steek de weg over en houd **RD** aan langs het Kadoelerbos
 - 43 Steek nogmaals over en ga **RD** het Uiterwaard op
 - 44 Ga **RD** u bereikt het eindstation: Randstadrailhalte Meerzicht

Vervolg route:

- 15 **RAH** en steek **RA** de houten brug over
- 16 Ga bij het bord Kennemerland **LA**, **RD** Lemsterland vervolgens **LAH**, **RA** (Lemsterland 1 t/m 13), **LAH**, **RD**, bij de ingang garages **LA** en vervolgens **RA**, steek de weg over, ga **LA** en ga dan **RA** voor de vijver
- 17 Houd **RD** aan en ga na de patiowoningen van twee lagen **RA**
- 18 Ga **LA** en vervolgens **RD** (Drechterland) tot aan de grote weg, ga dan **RA**
- 19 Steek voorzichtig over naar Duiveland (6)
- 20 Houd **RD** aan langs speeltuintje aan de rechterhand
- 21 Ga **RD**, **RA** en direct **LA** tussen de huizen door
- 22 Ga op Schokland **RD** en bij de weg **LA**
- 23 Steek de weg over naar het Salland
- 24 Ga **RD** via het pleintje naar het pad tussen de huizen door en dan **LA**
- 25 Ga na de school via het schoolplein **LA**
- 26 Houd links aan en ga langs de carports (Fivelingo)
- 27 Steek de Oostergo over en **RAH** (langs de drive-in woningen) (7)
- 28 Steek de Westergo over en ga **RD**
- 29 Ga bij de speelplaats **RA** en **RAH**
- 30 Steek de weg (Hunsingo) over naar het Beveland en ga **RD**
- 31 Ga voor het pleintje **LA** tussen de huizen door de brug over en ga **RA**
- 32 **RAH** en volg het pad door het speelplaatsje, ga aan het einde **RA**
- 33 Ga **LA** omhoog de Landenbrug over
- 34 **RAH**, steek de weg (Bossenwaard) over naar de Eesterwaard
- 35 Ga **RD** en ga rechtsom naar de Grote Waard met eindpunt de Randstadrailhalte Meerzicht (8)

Bij ZINN kunt u een lekker kopje koffie of een ijsje nuttigen.

Route Waarden, Waters en Landen

Deze wandeling is bijzonder vanwege:

- Koepeltjeswoningen

Lengte:	6 km
Beginpunt:	Randstadrailhalte Meerzicht
Eindpunt:	Randstadrailhalte Meerzicht of Voorweg
Horeca:	IJssalon Zinn

Achtergrond informatie wandeltocht

- 1 Hier op de plaats van het voormalige wijkcentrum van architect A. Alberts start deel 2 van route Meerzicht. Jammer dat het bijzondere wijkcentrum de tand des tijds niet heeft kunnen doorstaan. Het was de trots van deze architect omdat het één van zijn allereerste grote creaties was. Wijkcentrum Meerzicht was een bijzonder gebouw waar allerlei grotere bijeenkomsten van mensen konden plaatsvinden. Het gebouw kende vele gebruiksmogelijkheden en was behalve wijkcentrum ook kerkgebouw en bibliotheek. Heel organisch was het opgebouwd, aan de buitenzijde een heuvel met trappen en terrassen tot aan de waterpartij, niet te vergelijken met het huidige gebouw. Overigens is het gedeelte met de ouderenwoningen en praktijkruimten, het dienstencentrum Meerzicht (1976) van Alberts aan de Albrandswaard gespaard. De nieuwbouw is er direct tegenaan gebouwd. Uit de tijd van het oude wijkcentrum rest nog wel de waterpartij. Met een lager gelegen terras en een kleine 'boulevard'.

- 2 Drie kantoorgebouwen aan het Bredewater voor u op een rijtje. De zogenaamde 'Kristalkantoren' op nr. 10, 12 en 14 van het Bredewater werden in 1980 gebouwd door Zanstra, De Clercq Zubli, van den Oever & partners architecten b.v. uit Amstelveen (ZZDP). Dit jaren zeventig-kantoorgebouw bestaat uit zes kantoorstorens die per twee haaks aan elkaar geschakeld een naar buiten toe gesloten geheel vormen. Onlangs is een mooie uitbreiding van dit kantoorgebouw gerealiseerd. Door de herhaling van de afgeronde hoeken en de donkere gevel is de eigentijdse aanvulling een opwaardering van het bestaande gebouw. Het gebroken wit van het uitgewassen sierbeton met de donkergekleurde kozijnlementen en de goudglanzende ruiten zijn beeldbepalend gebleven. Naast dit gebouw werd destijds in opdracht van de ABVA KABO in 1980 een opvallend groen kantoor gebouwd door architectenbureau J. Vlaming. Het gebouw ziet er aan de voorzijde ingewikkeld uit, maar de twee vleugels van het gebouw zijn identiek, het is een symmetrisch opgezet kantoor. De ronde glazen torens die de ingang aangeven en die in beide vleugels herhaald zijn, doorbreken samen met de in het zicht gelaten witte betonnen pilaren de afgekaante vierkante limoengroene metalic gevel van het gebouw. Aan de andere zijde van dit gebouw bevinden zich in de hoogste verdieping twee aan twee geplaatste bolvormige ronde vensters. Naast dit kleurrijke gebouw vindt u een kantoor dat veel neutraler oogt. Dit gebouw werd in 1980 neergezet door Austin Nederland bv Designers, Engineers, Projectmanagers in opdracht van ASB Beheer. Het kantoor past goed bij de bebouwing in de eraanst gelegen woonwijk en verwijst er direct naar door de toegepaste gevelbehandeling met betongevelflatten (grintplaten). Op de vier hoeken van het vierkante gebouw met binnenplaats, staan boven de vier verdiepingen uitstekende bolvormige torens die geheel met verticaal geplaatste grintplaten zijn bedekt. De gevels worden gevormd door horizontale vensterstroken die worden afgewisseld met horizontaal geplaatste grintplaten.

- 3 In deze Waterbuurt zijn de rijtjes eengezinswoningen afgewerkt met uitgewassen grintplaten. Hier werden 466 woningen gebouwd in opdracht van Philips Gloeilampenfabrieken in 1972.
- 4 Aan het Kromwater en het Korfwater bouwde Jan Dekker in 1972 drie geschakelde blokken eengezinswoningen. Deze huizen hebben aan de voorzijde een doorlopend dakvlak waarin de garage is ondergebracht. Deze garages worden door een brede doorlopende plank met elkaar verbonden.

- 5 De koepeltjeswoningen van Benno Stegeman die u hier ziet vormen een bijzonder stukje architectuur. Het ontwerp stamt uit 1969. Toch hebben de witte blokvormige huizen met de glinsterende oranje koepels nog steeds een frisse en moderne uitstraling. Het trappenhuis van deze woningen is de blikvanger. Een vierkant torentje dat is bekroond met een dubbelwandige oranje lichtkoepel. De woningen van twee en drie lagen zijn sprongsgewijs verkaveld. Tussen de slingers van koepelwoningen staan groepjes gelijkvormige woningen met groene daken zonder koepel. In Zwolle bouwde deze architect net zo'n koepeltjesbuurt.

- 6 Nog voordat de flats er stonden werd het experimentele woningplan van Leo de Jonge in de Landenbuurt gebouwd. Hier werd mee gestart op 4 december 1969. 626 eengezinswoningen met 310 carports gegroepeerd rond woonpleintjes. Experimenteel omdat er gebruik gemaakt is van verplaatsbare wanden waardoor de op het oog dezelfde huizen van binnen variëren in de indeling van de plattegrond. De standaard muurdelen zijn steeds een veelvoud van 30 centimeter en resulteerden in drie typen woningen in de Landenbuurt: het smalle huiskamertype, het steunpunttype en het bajonettype. Vooral het bajonettype laat een verrassende plattegrond zien waarop de tussenmuur van de buurhuizen ten opzichte van elkaar verspringt, zodat in beide woningen ruimte voor een half open keuken is ontstaan. De woningen zijn aan de voor- en achterzijde bekleed met uitgewassen grintplaten. In de gevelbehandeling is ook variatie aangebracht. Het bajonettype heeft aan de voorzijde grote gevelplaten en een lage strook vensters onder de daklijst. Het huiskamertype heeft hoge vensters over de volle breedte gecombineerd met smalle gevelplaten.

- 7 Architectenbureau D.T. van Manen H.B.O. uit Noordwijk aan Zee bouwde in 1971 een aantal standaard eengezinswoningen aan het Vieland en het Waterland en ook zes blokken drive-in woningen aan de Fivelingo en de Oostergo. Deze huizen hebben een tuinkamer en een garage op de begane grond, de woonkamer en de keukens op de 1e verdieping en de slaapkamers en badkamer op de bovenste laag. Het platte dak laat een mooie dakopbouw toe die inmiddels al vaak is toegepast.
- 8 Winkelcentrum Meerzicht is ontworpen door de architecten Lucas en Niemeyer uit Voorburg. Zij bouwden ook winkelcentrum de Vijverhoek in Driemanspolder in 1975. Het winkelcentrum bevindt zich onder vier flatblokken die in hoogte (acht of elf lagen) en plaatsing variëren. De flats zijn opvallend door de verticale bouw delen die uit de gevel naar voren komen. Hierin bevinden zich de liften. Het winkelcentrum zelf is naar binnen gericht, pas binnen zijn er etalages te zien. Aan de buitenzijde zijn parkeerruimte, laad- en losruimtes én de hellingbaan naar een hoger gelegen parkeerdek.

COLOFON

Deze wandelbrochure is een uitgave van stichting Floravontuur Promotie Zoetermeer en de gemeente Zoetermeer. De route is beschikbaar bij het Stadhuis, de Zoetermeerse bibliotheken en het kantoor Floravontuur Promotie Zoetermeer aan de 1ste Stationsstraat 97. Tevens zijn exemplaren beschikbaar bij de hotels, recreatiemogelijkheden en overige attracties in Zoetermeer. De route is via internet te downloaden op www.promotiezoetermeer.nl.

Redactie: Botine Koopmans
Johanneke de Rooij

Tekst: Simone Langeveld

Fotografie: Simone Langeveld

Plattegrond: Richard Goedhuys

Vormgeving: Art & Finish reclame Zoetermeer

Druk: Drukkerij Uleman de Residentie

Oplage: 2500

Niets uit deze brochure mag zonder toestemming van stichting Floravontuur Promotie Zoetermeer worden overgenomen. Tips, suggesties en andere aanbevelingen kunnen via info@promotiezoetermeer.nl worden doorgegeven.

veelzijdig
ZOETERMEER
Een serie van architectuurwandelingen

**Beter bekeken,
meer gezien.**

Meerzicht

VOORWOORD

Er is geen wijk in Zoetermeer die zo mooi de verschillende ontwerpavonturen illustreert als Meerzicht. Toen Meerzicht aan het eind van de jaren zestig werd gebouwd, raakte juist de hoogbouw uit de gratie. Het resultaat is dat niet de gehele wijk maar slechts een klein deel uit hoogbouw bestaat.

De flats staan bovendien in een fraai parklandschap waar boomgroepen zich in langgerekte vijvers spiegelen en glooiende grasvelden de bewoners uitnodigen tot wandelen en recreëren.

De rest van Meerzicht bestaat voor het grootste gedeelte uit laagbouw. Als u daar met deze wandelbrochure in de hand doorheen loopt, zult u in ieder geval twee bijzondere stukjes architectuur tegenkomen. Dat zijn de inmiddels welbekende koepelwoningen van architect Benno Stegeman met hun glinsterende oranje koepels. En dat zijn de eerste experimenten met dekwoningen. Niet zoals in de wijk Buytenwegh in de vorm van een langgerekt lint, maar compact gebouwd, in een U-vorm rondom een pleintje. Meerzicht grenst aan het grootste park van Zoetermeer, het Westerpark. Vanuit de wijk kunt u daarom gemakkelijk doorsteken naar het groen waar u als uitbreiding op deze wandeling gemarkeerde wandelroutes vindt.

Terug in Meerzicht stapt u over van 'recreëren' naar 'werken', namelijk naar de kantorenstrook langs het Bredewater met een aantal architectonisch interessante gebouwen.

U zult tijdens de wandeling ongetwijfeld ontdekken hoe veelzijdig deze wijk is. Ik wens u mede namens de initiatiefnemers vanuit de gemeente Zoetermeer en Floravontuur Promotie Zoetermeer heel veel plezier.

Frans Muijzers,
wethouder wonen en architectuur

MEERZICHT

Mooi Meerzicht

Ooit bedacht of ervaren dat u vanaf een hoge galerij meer zicht heeft? Dat u afstand kunt nemen van uw stad? Dat u erboven kunt helikopteren als geen ander en wellicht kunt wegdromen in de vlucht van een meeuw? Daarom heet deze wijk natuurlijk Meerzicht. Nee, dat is het niet helemaal. De wijk is vernoemd naar een schitterende oude hoeve gelegen aan de nog veel oudere Voorweg. De enige eerste bewoners van Hofstede Meerzigt keken in de 17de eeuw uit over een weids waterlandschap, een nog niet drooggemaakte polder...een meer. Zicht op een meer, Meerzicht.

De wijk Meerzicht is het tweede quadrant uit het Structuurplan 1968 waarin de stadsuitbreiding van de groeiern Zoetermeer was vastgelegd. De compacte stad werd samengesteld uit vier stadsdelen (quadranten). Dorp, Palenstein en Driemanspolder waren het eerste quadrant. Vast stond dat er voldoende woningen moesten komen op relatief weinig grond, een hoge bebouwingsdichtheid dus. De oplossing hiervoor is hoogbouw. Het klopt, Meerzicht heeft een gedeelte met hoge flatgebouwen, maar lang niet zoveel als in eerste instantie gepland. De gemeente Zoetermeer realiseerde zich dat de historische Voorweg gehandhaafd moest blijven en dat het percentage hoogbouw niet té hoog moest worden.

Meerzicht, juist een wijk van meer inzicht. Hier is het landelijk anti-hoogbouw denken uit het einde van de jaren zestig prachtig zichtbaar. De hoogbouw die er is gekomen wordt omringd door fraaie parkachtige landschappen maar het grootste deel van de wijk bestaat uit laagbouw. De wijk wordt ontsloten door de Meerzichtlaan die in het noorden aansluit op de Amerikaweg en in het westen op de Afrikaweg. Deze doorgaande weg, de stam van de boomstructuur, waar Meerzicht op gebaseerd is, maakt een hoek van negentig graden door de wijk en ontsluit met haar aftakkingen alle woonerven in Meerzicht. Voetgangers kunnen over de Meerzichtlaan heen via drie bruggen. Van Bossen naar Bergen, van Landen naar Waarden en van Waarden naar Waters.

Groen én bereikbaar

Op de plattegrond is Meerzicht een vierkant. Het vierkant heeft haar eigen buurtjes. De Bossenbuurt met de hoogbouw, de Waterbuurt met hoogbouw en laagbouw grenzend aan een kantorenstrook en heel dicht bij het N.S. Station Zoetermeer, de Landenbuurt die vanaf de

Meerzichtlaan wordt ontsloten door de Westergo en de Oostergo en de min of meer op zichzelf staande Hunsingo en Faveling en dan de Bergenbuurt die direct grenst aan het uitgestrekte Westerpark en wordt ontsloten door de Berglaan en de Zonnenberg.

Veel groen en serpentine-achtige waterpartijen zijn aanwezig in deze wijk waar in 1969 werd gestart met bouwen. De woonwijk Meerzicht, mét een brede kantorenstrook die er architectonisch mag zijn. Wonen en werken komen in het groeiende Zoetermeer soms al dicht bij elkaar te liggen. Een ontwikkeling die zich tot op heden door zet. Heel gunstig ligt Meerzicht ten opzichte van openbaar vervoer. Hier reed in 1977 voor het eerst de snel optrekkende Sprinter van de N.S. over de Zoetermeerlijn. Nu rijdt hier de tram van Randstadrail. Een heel snelle treinverbinding biedt N.S. Station Zoetermeer, vanaf hier heeft u direct verbinding met Den Haag en Utrecht. De A12 is natuurlijk de snelle uitweg met de auto.

Zoetermeer in het klein

Meerzicht is mooi. De in vorm variërende flatgebouwen zijn geplaatst in een oase van groen landschap. De Voorweg met Stadsboerderij Het Buitenbeest is onderdeel geworden van dit geheel. Hofstede Meerzigt, wat verder aan de Voorweg gelegen, is een lust voor het oog en omringd door historisch groen. Weide met sloten, windsingels en knotwilgen. Dit schilderachtige stuk is één van de entrees van het uitgestrekte Westerpark. In dit park is onder andere de unieke natuurtuin en een schaapskooi te bezoeken. Architectonische hoogstandjes zijn behalve de grote flatgebouwen van architect Leo de Jonge natuurlijk de koepeltjeswoningen van Benno Stegeman en de eerste experimenten met dekwoningen. Daarnaast zijn er interessante kantoorgebouwen, en niet te vergeten de oudere architectuur in de vorm van prachtige boerderijen aan de Voorweg. Welke Zoetermeerder heeft nog niet een keer genoten van de Stadsboerderij Het Buitenbeest waar je de verandering van Zoetermeer van dorp naar stad kunt ervaren als op geen andere plek! Zoetermeer een stad met respect voor haar dorps oorsprong. De boomstructuur van het stratenplan en de woonerven van Meerzicht waren in 1969 nieuwigheden maar functioneren nog steeds prima. Meerzicht, een wijk waarin Zoetermeer weerspiegeld is: hoogbouw is realiteit, groen is leefbaarheid, het woonef geeft sociale binding, de culturele geschiedenis én de nieuwe culturen van de nog steeds groeiende gemeente zijn de motoren van een geslaagde polderstad.

Route Bossen en Bergen

Deze wandeling is bijzonder vanwege:

- Westerpark
- Architectuur
- Stadsboerderij Het Buitenbeest

Lengte: 5 km
 Beginpunt: Randstadrailhalte Voorweg
 Eindpunt: Randstadrailhalte Meerzicht of Voorweg

Achtergrond informatie wandeltocht

- 1 De Zoetermeerlijn is het spoor dat werd aangelegd speciaal voor de groeiern Zoetermeer. Op 20 mei 1977 werd deze bijzondere treinverbinding in gebruik genomen. Een tramlijn was te duur, een treinverbinding kon wel omdat een aftakking van de bestaande Hofpleinlijn mogelijk was. Een rechte lijn tussen Zoetermeer en Den Haag is het niet geworden. Zoetermeer werd gepland als een compacte stad met een compacte treinverbinding: een lus door alle wijken. Maar een lus zou het hart van de stad niet aandoen. Stedenbouwkundige Leo Torn kwam op het briljante idee van een omgeklapte lus: de krakeling. Hier bij Station Voorweg gaat de lijn de stad in en weer uit. Bovenlangs gaat de lus van Meerzicht naar Buytenwegh en andersom. Hoewel de Sprinter, de bijzondere sneloptrekkende trein, speciaal voor dit parcours ontwikkeld, er niet meer op rijdt, blijft de krakeling een uniek spoortraject, ook voor een tram.
- 2 Sporthal of combihal De Olympus, zo heet het koepelvormige gebouw dat hier in 1978 werd gerealiseerd. Een combihal omdat erboven sportzalen waren en op de begane grond een zwembad, bovendien waren er ook kantoorruimten. Nu is hier onder andere de overdekte speeltuin Ballorig gevestigd. Dit gebouw is in haar verschijningsvorm niet uniek omdat hier gebruik is gemaakt van systeembouw. Het ontwerp van deze bolvormige overkapping komt uit Amerika van Buckminster Fuller, die hiermee in 1967 op de wereldtentoonstelling in Montreal stond. Het producerende bedrijf Temcor verkocht de kant en klare overkapping, die bestond uit voorgefabriceerde elementen van hoogwaardig aluminium. Een geodetische (driehoeksmeting) koepel wordt ze genoemd. Bij Schiphol bood een dergelijke koepel tot in 2003 ruimte aan het luchtvaartmuseum Aviodrome. Hopelijk zal de Zoetermeerse Olympus nog lang blijven want de koepel met haar tijdloze architecturale vorm misstaat hier beslist niet.

- 3 De ruimtelijke sculptuur van Rudolf Wolf werd in 1979 geplaatst. Het is een meetkundige toren van aan elkaar gelaste stalen buizen. De toren is 24 meter hoog, 3,5 meter breed en 1.390 kilo zwaar. Het is een enorme kolos, echter als men er naar kijkt komt de toren juist niet zwaar en groot over. De 'Getordeerde (gedraaide) Tetraëder' is rank, verticaal én transparant. Neergezet als de contrasterende tegenhanger van het bollende dak van de Olympus. Doordat in de toren dezelfde wiskundige vlakken zijn toegepast als in de constructie van de koepel is de samenhang tussen de twee ruimtelijke objecten onmiskenbaar.
- 4 Voorweg 109, rijksmonument Boerderij De Hooge Woning. In deze krukhuisboerderij uit 1679 is doveninstituut Effatha gevestigd. Direct grenzend aan het terrein van de fraaie boerderij zijn alle accommodaties van deze bijzondere school gevestigd. De scholengemeenschap Effatha biedt onderwijs aan doven, slechthorenden en leerlingen met een ernstige communicatieve beperking, al dan niet in combinatie met een verstandelijke beperking. Dove en doof functionerende leerlingen krijgen onderwijs in Nederlandse Gebarentaal (NGT) en Nederlands (ondersteund met gebaren).
- 5 Hier wordt u omringd door woondekken en 'gewone' eengezinswoningen die zijn gerealiseerd door de Rotterdamse architecten J.W. Fiolet en M.E. Limburg in 1973. Zij bouwden eerder het winkelcentrum aan het Croesinckplein in Palenstein. In opdracht van het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP) werden deze woningen gebouwd in het meest noordelijke stuk van de Bergenbuurt. De woondekken zijn in een U-vorm rond een rotonde opgezet. Aan halverdiepte parkeergarages zijn splitlevelwoningen gelegen, die zowel naar de garageverdieping als het woondek toegang hebben. De voordeur bevindt zich op het niveau van de woonstraat, eronder, op de rijstraat staan de auto's. Tussen deze woningen bevindt zich op het woondek ook een ander type woningen: patiowoningen. Beide typen hebben platte daken. De eengezinswoningen, die de woondekken omringen en die door ditzelfde architectenduo tegelijkertijd werden neergezet, hebben wel een kap.
- 6 Voor een optimaal zicht op Hofstede Meerzigt moet u eigenlijk op de Voorweg staan. Deze T-vormige hoeve met bijgebouwen, is het meest opvallende rijksmonument aan de Voorweg. Het werd in 1677 gebouwd in opdracht van de Delftse regent Jacob Thierens. De Hofstede Meerzigt werd toen gebruikt als landhuis. De naam is ontleend aan het uitzicht over de nog niet drooggelegde polder aan de overzijde van de Voorweg. In de loop der tijd heeft de hoeve allerlei functies gehad. Van boerderij tot gevangenis, van kunsttuin tot trouwboerderij. Vandaag de dag wordt de Hofstede Meerzigt gebruikt als kantoor en restaurant; het is nog steeds een zeer geliefde locatie en er kan nog steeds getrouwd worden.

- 7 U loopt nu langs het zuidelijke deel van de Bergenbuurt-noord. Ook hier vindt u woondekken afgewisseld met meer standaard eengezinswoningen. Hier werd gebouwd in opdracht van de Stichting Bevordering Eigen Woningbezit door architect A. Alberts uit Amsterdam. Opvallend zijn de daken, de kappen die tot schouderhoogte doorlopen over de berging heen. Alleen dit al zorgt ervoor dat het buurtje een totaal andere uitstraling heeft. Een groot deel van de eengezinswoningen werd casco opgeleverd wat inhoudt dat de mensen die de woningen kochten, hun huis voor een groot stuk zelf konden indelen maar ook gedeeltematig zelf moesten afbouwen. Ook hier zijn op de woondekken patiowoningen te vinden. Deze hebben zelfs een kapje. In doorsnede zien de splitlevelwoningen aan de woondekken er zeer ingenieus uit met allerlei trapjes naar verschillende niveau's. Het bouwen met woondekken was een nieuw experiment waarvan de initiatiefnemers de gemeentelijke stedenbouwkundigen Leo Torn en Nico Versluys waren. In de later te bouwen wijk Buytenwegh zou deze manier van bouwen verder uitgewerkt worden.

- 8 Het Westerpark. Het grootste park van Zoetermeer is op verschillende plekken toegankelijk. Vanaf de Zonnenberg nabij Hofstede Meerzigt, vanaf hier de Berglaan-Turfberg en nog zuidelijker, vanaf de Bisschopsberg. Behalve planten- en dierenrijkdom vindt u in dit uitgestrekte park, een speeltuin, een bowlingcentrum, een schaapskooi, drie gemarkeerde wandelroutes, één van de mooiste natuurtuinen in ons land, een voetbalvereniging, een handboogschietvereniging en golfclub BurgGolf. Deze route leidt u langs de ingang van de natuurtuin en nabij de schaapskooi. Zoals u op het infobord van het park lezen kunt, heeft dit park behalve een recreatieve functie nog een heel belangrijke taak: waterberging. De waterpartijen zijn dan ook talrijk en verhogen samen met de glooiingen het landschappelijke karakter van het park.
- 9 Bij de natuurtuin starten diverse rondwandelingen door het Westerpark. De schapenweide nabij de natuurtuin is een bezoekje meer dan waard.
- 10 Dit buurtje, de Bergenbuurt-zuid is door Jan Dekker uit Hazerswoude gerealiseerd. De architectenfamilie Dekker is jarenlang actief geweest in Zoetermeer. 'Stamvader' Jan Dekker (1893-1954) werd in 1925 opzichter gemeentewerken en ontwierp verschillende huizen in de stijl van de Delftse School. De woningen hier vallen op door de geveluitvoering in zachtgele baksteen met op de scheiding van de woningen een penant van rode steen. Naast de voordeur zit een smalle strook rood en de kopgevels zijn eveneens rood. Begane grond en verdieping worden van elkaar gescheiden door een smalle betonnen band boven het venster en de voordeur. Bij dit 'Dekkerbuurtje' uit 1970 horen drie blokken galerijwoningen langs de Berglaan en de Meerzichtlaan en de iets later gebouwde eengezinswoningen aan de Tempelberg (1972).

- 11 Kunstenaarsatelier: Ateliers Langeberg 28 (Joke Meijer, Marja Milo, Marijke Wijgerinck).
- 12 De architect die de meeste huizen bouwde in Meerzicht is Leo de Jonge. De enorme galerijflats in het parklandschap van de Bossenbuurt zijn allemaal door zijn bureau gerealiseerd: Alferbos, Belvederebos, Fonteimbos, Hoevenbos, Jagersbos, Jonkerbos, Kadoelerbos, Laveibos (1970-1971), alleen voor de iets latere flat aan het Haagse Bos heeft hij een adviesfunctie vervuld (1972). Behalve deze grote 'mastodonten' ontwierp hij ook de eengezinswoningen in de Landenbuurt. Twee grote bouwondernemingen Era en Intervam bouwden volgens het gebruikelijke standaard bouwstelsel. De reikwijdte van de bouwkraan bepaalde mede de locatie en de hoogte! Leo de Jonge streefde desondanks naar een grote diversiteit in plattegrond en gevelbehandeling. Er is één langgerekt blok (Laveibos), de rest heeft één of twee knikken of is haaks uitgelegd. Door de blokken in hoogte te laten verspringen is een speels gevelbeeld ontstaan. De pui- invullingen en de woningindelingen zijn standaard. De keuken en de studeer/slaapkamer liggen aan de galerijzijde, de woonkamer/slaapkamer aan de balkonzijde. Hier en daar is de eendelige ritmiek van balkonhekken onderbroken door een aantal balkons schuin uit de gevel te laten steken. Bij de flats ontwierp De Jonge parkeergarages waarvan het dak benut werd als daktuin. Hiervan zijn er slechts twee gespaard: Savelsbos en Binnenwater. De eengezinswoningen die u na de loopbrug passeerde, het laagbouwbuurtje Bossenbuurt-noord, zijn ook van zijn bureau. Evenals de zoomwoningen: twee blokken terrasflats van drie lagen hoog.
- 13 Stadsboerderij Het Buitenbeest, Voorweg 93. De boerderij is gebouwd in 1811 en is een fraaie langhuisboerderij met een opvallend prieel. Sinds de jaren zeventig is in de voormalige boerderij de oudste kinderboerderij van Zoetermeer gevestigd. Mooi vee, boeiende educatie en prachtige kleinschalige oude stallen maken een bezoek aan deze plek die in de zomer van 2006 door de ANWB tot leukste kinderboerderij van Nederland werd betiteld, zeer de moeite waard voor jong en oud.

